

Inspraak over giftige uitstoot en geuroverlast door APM in Bergen op Zoom

Datum: 5 juli 2022 tijdens de “beeldvormende vergadering” van de gemeenteraad.

Inspreker: Pieter Kwaadgras, secretaris wijkcommissie Noordgeest.

Geachte voorzitter, leden van de gemeenteraad.

Allereerst wil ik me zelf voorstellen. Ik ben Pieter Kwaadgras, secretaris van de wijkcommissie Noordgeest en als zodanig al ruim een jaar doende het handhavingstraject van de gemeente te volgen over de overmaat aan giftige uitstoot door de APM, onderdeel van Asfalt Nu.

Dank voor het feit, dat we de zorgen van de omwonenden met u mogen delen.

Als ik uit mijn slaapkamerraam kijk zie ik de schoorsteen van de APM, die geregeld is voorzien van een rookpluim. Jaren lang heb ik deze rookpluim geassocieerd met stankoverlast. Dat was hinderlijk. Er werd gemeld en stil gehoopt op betere tijden. Daar kwam begin 2021 echter verandering in. Het dagblad Trouw viel op de deurmat met een verhaal over benzeen en asfaltcentrales. Een groot deel van de asfaltcentrales stootte en stoot teveel benzeen uit. De asfaltcentrales, die sedert 2019 in overtreding waren doende met de aankondiging van onderzoek en hoopten op deze wijze de mogelijke negatieve gevolgen van hun afwachtende houding te voorkomen.

Sedert dien ben ik samen met anderen informatie aan het verzamelen over dit onderwerp. Het gevolg: Gaandeweg ben ik bevrijd van de illusie dat alles goed geregeld is en iedereen zich aan de regels houdt. Ja, er zijn regels, maar die worden maar al te vaak niet serieus genomen en slecht of te laat opgevolgd. En daarom is er dus nu ook bezorgdheid gekomen over de gevolgen van de zich opstapelende overtredingen van de APM, moederbedrijf AsfaltNu.

De belangrijkste problemen bij de APM zijn:

- a. Uitstoot van te veel benzeen aan de schoorsteen.

Benzeen hoort tot de Zeer Zorgwekkende stoffen en kan leukemie veroorzaken.

Weliswaar is het benzeengehalte op leefniveau onder de grenswaarde, maar er zijn pieken in de concentratie die ons bezorgd maken. De WHO stelt dat iedere verlaging van het benzeengehalte tot gezondheidswinst leidt. Vanuit deze visie volgen we het handhavingstraject.

Het benzeengehalte aan de schoorsteen is al geruime tijd te hoog, met als gevolg: boete na boete, zonder dat het probleem dichterbij een oplossing is gekomen.

- b. Uitstoot van Polycyclische aromatische koolwaterstoffen.

Deze groep stoffen is ook ingedeeld bij de zeer zorgwekkende stoffen, met potentieel schadelijke effecten voor de mens.

Laatste officiële meting was in 2018. Toen nog binnen de norm. Laatste indicatieve meting op 30 maart jl. : twaalf keer over de kop. Deze meting was technisch deels mislukt, omdat niet aan de voorwaarde van een serie van drie kon worden voldaan.

Doorwerking op leefniveau: nog niet bekend, bij gebreke aan een immissieberekening.

- c. Geuroverlast.

Deze duurt voort. Positief punt: de GGD in Bergen op Zoom, alsmede de OMWD

nemen deze klachten wel serieus.

- d. De voorschriften voortvloeiende uit de minimalisatieverplichting ZZS worden door de APM niet tijdig en niet volledig gevolgd.

De minimalisatieverplichting ZZS houdt in, dat een bedrijf, dat zeer zorgwekkende stoffen uitstoot zich continu inspant de concentratie van deze stoffen verder terug te dringen.

kijken we naar het door de gemeente gevolgde handhavingstraject, dan zijn dit de positieve aspecten:

1. De gemeente en OMWB zijn tijdig begonnen met het handhaven op overschrijding van het benzeengehalte aan de schoorsteen.
2. De gemeente heeft de rug recht gehouden in de bezwaarprocedure van de APM; heeft een verzoek tot maatwerkvoorschrift terzijde gelegd en kon het besluit tot een last onder dwangsom overeind houden in een rechtszaak, waarbij belangrijke jurisprudentie tot stand kwam.
3. De communicatie met de wijkcommissies en dorpsraad van Halsteren is goed, en wordt gekenmerkt door toegankelijkheid en openheid.

Toch zijn er ook punten die voor verbetering vatbaar zijn:

1. Het meten van PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) aan de schoorsteen. De laatste geldige meting dateert van 2018, toen beneden de grenswaarde. Een laatste -niet geldige- indicatieve meting was ruim twaalf keer over de kop. Een visie van de GGD op deze meting ontbreekt nog. Het effect op leefniveau is nog onduidelijk.
In augustus 2021 omschreef de GGD het meten naar PAK's als wenselijk. Het zou voor de hand liggen de uitkomsten van de meting(en) onder de aandacht van de GGD te brengen.
2. Herbezinning op relatief lage boete. Schrikt vijfduizend euro voldoende af?
3. De gemeente houdt star vast aan de door de staatssecretaris en de KIWA al afgeschoten beoordelingsregel BRL 9320, waarbij van monsters oud asfaltgranulaat het teergehalte wordt gemeten. Deze meting blijkt geen enkele voorspellende waarde te hebben voor de aan de schoorsteen gemeten PAK-gehalten. Dus pleiten wij voor het handhaven op PAK-gehalten zoals die aan de schoorsteen worden gemeten, hetgeen in Nijmegen al wordt gepraktiseerd.
4. Onduidelijkheid over het meetprogramma voorafgaande en na de doorgevoerde aanpassing aan de installatie van de APM (aanbrengen filters).
Zowel uitgangswaardes als metingen na de aanpassing zijn nodig om het effect van de aanpassing van de installatie objectief te kunnen vaststellen.

Recentelijk is er in Den Bosch na het aanbrengen van filters wel resultaat op de uitstoot van PAK's, maar nog niet op benzeen, mogelijk als gevolg van de brand in de filterinstallatie. Metingen blijven dus nodig.

5. De handhaving op het nakomen van minimalisatieverplichtingen komt zeer traag op gang. Een beoordelingsprotocol is pas recentelijk opgesteld. De wetgeving dateert van 2016, en de rapportages hadden begin 2021 al binnen moeten zijn. Dit is dus op het gebied van handhaving een achtergebleven gebied. Zijn er meer bedrijven die Zeer Zorgwekkende Stoffen uitstoten en moeten voldoen aan deze verplichtingen? Zie ook de kaderbrief OMWD 2022.

Tot slot vraag ik uw aandacht voor een unaniem aangenomen motie in de gemeenteraad van St. Michelsgestel. Deze motie stelt voor bij de aanbestedingsprocedure voor openbare werken waarbij asfalt gestort moet worden als voorwaarde te stellen, dat het asfaltbedrijf binnen de wettelijke grenzen van het activiteitenbesluit kan blijven.

Ik dank u voor uw aandacht.

Pieter Kwaadgras,
secretaris wijkcommissie Noordgeest.